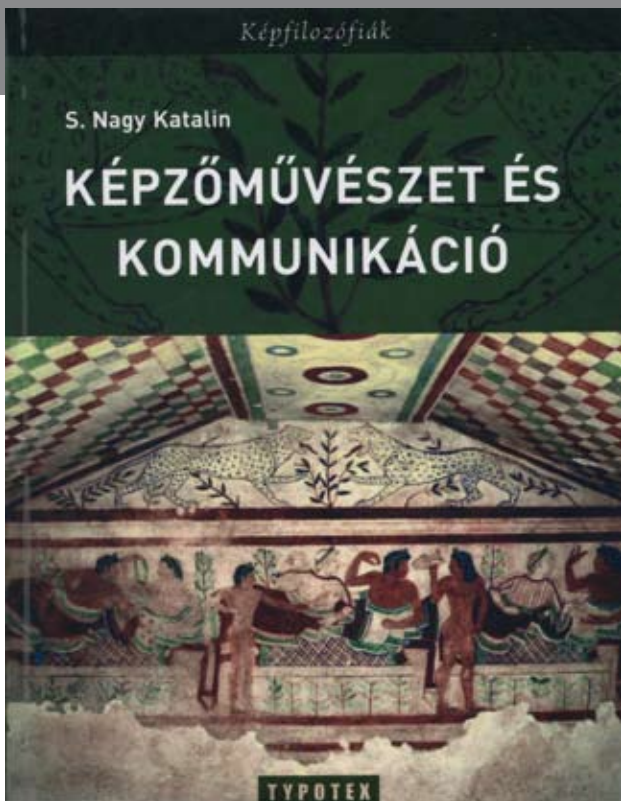

FELKELTETT GYANAKVÁS

S. Nagy Katalin: Képzőművészet és kommunikáció
Typotex, 2013

A kötet nem kisebb dologra vállalkozik, mint hogy "a művészet kiemelkedő, ismert és ritkán emlegetett műveit a kommunikáció legfontosabb jegyei szerint strukturálja". A kommunikáció fogalmát természetesen megszorítással, kizárólag a vizuális metakommunikációra szűkítve használja, ami nem lenne baj: az öröm, szomorúság, félelem, düh, harag, undor, meglepődés megjelenítései önmagukban is bőséges anyagot szolgáltatnának egy könyvhöz. A gond ott kezdődik, hogy a lektorálás és a szerkesztés után is igen komoly hibák maradtak a szövegben: például az angol X. Innocent lett a pápa megnevezése a helyes X. Ince helyett, vagy az Ara Coelli (Égi Oltár) semmiképpen nem fordítható Irgalmas Szűzanyának. Az ilyen hibákon csúszik el az egész könyv, mert az olvasó elkezd gyanakvással kezelni a kijelentéseket: miért fedezhető fel például a meglepődés pont ezen vagy azon az Angyali üdvözlésen?

A szöveg nem ad közvetlen választ: minden fejezet elején van egy rövid összefoglaló az adott alapérzelem vizuális kommunikációjáról, aztán hosszú felsorolás következik azon képekről, amelyekről a szerző szerint leolvasható az adott lelkiállapot. Sem bizonyíték, sem részletes elemzés. További gond, hogy az említett műalkotásoknak csak elenyészően kis részéről tartalmaz a könyv illusztrációt, az olvasó magára, illetve az internetre van utalva, ha pontosan utána szeretne nézni valamely részletnek.

A részletekről szólva meg kell említeni a lábjegyzetek és/vagy a pontos szövegek közötti hivatkozások hiányát. Annak ellenére, hogy a szöveg nyilvánvalóan utal korábbi kutatásokra, az olvasó nem kap pontos eligazítást, legfeljebb a bibliográfiában keresgélhet, ha érdekli valamelyik téma.

2/5 ○○○○○

KŐBE ZÁRT TEOLÓGIA

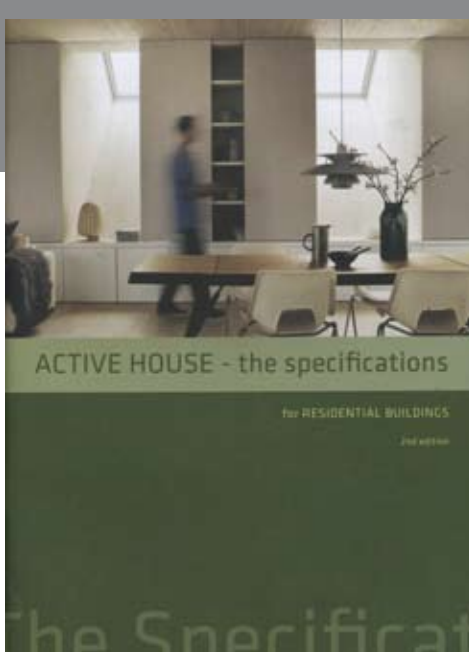
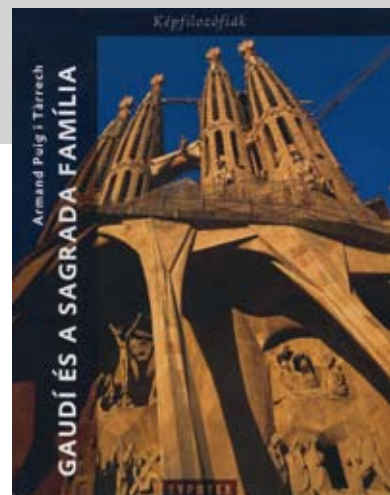
Armand Puig i Tàrrach: Gaudí és a Sagrada Família
Typotex, 2013

Gaudí Sagrada Famíliaja a 20. század egyik legfontosabb épülete, ami folyamatos elemzése szorul. Nincs olyan építészeti iránt érdeklődő ember, akinek ne lenne valamilyen álláspontja erről a templomról. Tàrrach hangsúlyozottan szakrális, teológiai nézőpontból tekint rá: számára az arányok, formai megoldások mind egyetlen cél, az isteni teremtés leképezésének irányába mutatnak. Ez a hozzáállás egyrészt nagyon is dicséretes, hisz lehetővé teszi az elmélyült elemzést, a részletek kimunkálását, másrészt azonban egy idő után fárasztóvá is válik. A mérettáblázatok, arányok bemutatása és elemzése mindig ugyanoda lyukad ki, az olvasó egy idő után előre tudja, hogy mi fog következni. Meglepetést csak a teljesen reflektálatlan számelméleti fejtegetések jelentenek: lehet, hogy Gaudí prímszámnak tekintette az 1-et is, de egy elemző kötetben legalább egy lábjegyzetben illene magyarázatot adni erre a matematikailag nem túl elfogadható véleményre.

Ha már lábjegyzetek: a bőségük és információtartalmuk elképesztő. Nem érdemes átugrani őket és a törzsszövegre koncentrálni, olyan fantasztikus történetekről és ada-

lékokról maradhat le az olvasó, mint hogy hogy a fiatal Gaudí, aki a főszöveg szerint később tiszta hitéből építette fel a Sagrada Família, a Matarói Szövetkezet terveit direkt 1:666-os méretarányban készítette el, az utópikus szocialista Salvador Pagés kérésére.

4/5 ○○○○○

PONTOSAN AZ

Pierre-Alain Gillet: ACTIVE HOUSE –
the specifications for residential buildings
Active House Alliance, 2013

Ez a könyv pontosan az, aminek a címe alapján az ember gondolná: az aktív ház-koncept technikai specifikációinak a gyűjteménye, barátságos nagy margókkal, a megnyugtató zöld szín minden árnyalatában. A változókat három dimenzió mentén csoportosítja a leírás: kényelem, energia és környezeti hatások, mindegyik dimenzióhoz tartozik egy rövid bemutatás, definíció és számítási táblázat. Nem több, mint ami feltétlenül szükséges.

4/5 ○○○○○

KÉPELEMZÉS FELSŐFOKON

Bodó Mihály: A festészet mint nyelvjáték
Typotex, 2013

Bodó Mihály könyve nem kevesebbre tesz kísérletet, mint hogy a festészet absztrakt, képi problémáit tárja az olvasó elé, az itáliai reneszánsz és kora barokk nagy műveit elemezve. A feladat embertpróbáló, a kötet mégis hibátlanul, a festészeti terminológiában nem járatosak számára is érthetően oldja meg. Bodó a nyelvjáték wittgensteini fogalmát használva sikeresen tudja szűkíteni a témát: a figurális ábrázolások képterét és absztrakt karakterét különválasztja, olyan elemi szintre bontva le a műveket, amelyekről még érdemi, de már egyértelmű állítások fogalmazhatóak meg. Az olvasókat számítógépes grafikák segítik, hogy felismerjék az árnyékszínakat, az unione-zónákat és még sok rejtett rétegét a képeknek, amik gyakran a hagyományos, bölcsészettudományi alapállású művészettörténeti megközelítés mellett

rejtve maradnak. A kötet egyetlen hiányosságga méretbeli. A képekre ilyen szinten támaszkodó szöveget vétek nem nagy formátumban, albumszerű illusztrációkkal kiadni.

5/5 ●●●●●

MÉLYFÚRÁS

Evva Ambrus & Polyák Levente: Fő utca 17. – 20 éves a Francia Intézet épülete
Budapesti Francia Intézet, 2013

Ritkán találni olyan monográfiát, ami ilyen bőségesen tartalmaz forrásanyagokat és interjúkat mint a Francia Intézet épületéről szóló kiállítás katalógusa. Az eredeti rajzok reprodukcióitól az építész Georges Maurios visszaemlékezéseig minden megtalálható, ami segít a kor – a '80-as évektől napjainkig –, viszonyainak felvázolásában.

Egyetlen dolog zavar: a tartalmilag rendkívül átgondolt szerkesztői koncepciót nem támasztja alá a tördelés: véletlenszerű, hogy a jobb vagy a bal oldali hasáb a magyar nyelvű, illetve a szövegdobozok alatti képek elvonják a figyelmet. A látvány itt a funkció rovására ment, mindkét megoldás nagymértékben megnehezíti az olvasást. Kár értük.

4/5 ●●●●●

AZ INFORMÁCIÓ RENDSZEREZÉSE

Detrekői Ákos & Szabó György: Térinformatika
Typotex, 2013

A kötet célja, hogy a térről alkotot és térben rendezett információátviteli módokat az olvasónak bemutassa, a térinformatika/geoinformatika elméleti háttérétől a gyakorlati alkalmazásokig. A téma megkerülhetetlen, és nem csak az urbanisták vagy az építészek számára: az emberi lét alapkérdéseit feszegeti: Hol vagyok? Merre kell elindulnom, hogy megtaláljam X-et? Mi van ott? A tankönyvszerű, ismétléses, ábrákkal, felsorolásokkal sűrűn teletűzdelt felépítés segíti a megértést és az ismerkedést ezzel a szakterülettel. A kifejezések gyakori és konzekvens használata anélkül vezet be a terminológiába, hogy fárasztó lenne. Nem csak tankönyvként, érdeklődő olvasók számára is erősen ajánlott.

5/5 ●●●●●

JÁRT UTAT...

Sódor Alajos: Gótika
Terc 2013

Büszkén hirdeti a Terc kiadó, hogy újra kapható Sódor Alajos Gótika című kötete, a BME Építésmérnöki Kar alaptankönyve. A kötet nem csak a gótika építészetét tanulmányozni kívánóknak hasznos: a magyar építészettörté-

net történetéről is sok információt hordoz: az eredeti kiadás 1978-as.

5/5 ●●●●●